

W ZESZYCIE

– Propozycja wewnętrznej periodyzacji doby najnowszych dziejów polszczyzny (od 1939 r.) opiera się na następujących kryteriach: jakości zmian wewnętrznojęzykowych, hierarchii tendencji rozwoju systemu języka, układu tendencji socjolingwistycznych oraz wpływów czynników zewnętrznojęzykowych.

– Z perspektywy dzisiejszej polityki językowej zjawiskami nowymi w polszczyźnie są: emancypacja gwar (szczególnie górnośląskich) i masowość języków imigrantów ze wschodu (ukraińskiego, rosyjskiego i białoruskiego), co – być może – sygnalizuje nowy układ kodów etnicznych na terenie Polski.

– Język współczesnej polskiej polityki naukowej można ujmować w kategoriach opisu nowomowy jako języka władzy i mediów okresu PRL-u ze względu na duże podobieństwo mechanizmów perswazji politycznej widoczne m.in. w debacie dotyczącej reformy nauki i szkolnictwa wyższego.

– Józefa Mrozińskiego (1784–1839) traktuje się zwykle jako pierwszego nowoczesnego gramatyka deskryptywie, który zapisał się w historii polskiego językoznawstwa jako autor nowych teoretycznych zasad opisu języka oraz założeń normatywnych, które w praktyce znalazły zastosowanie dopiero w XX w.

– Wspomnienia wybitnego polskiego językoznawcy Stanisława Urbańczyka stanowią m.in. źródło wiedzy o języku galicyjskiej wsi pierwszego 20-lecia XX w., czego wykładnikami tekstowymi są wypowiedzi parentetyczne, graficzne elementy metatekstowe oraz metatekstowe operatory.

– Analiza słów miesiąca roku 2018 z zastosowaniem metody pól leksykalno-semantycznych pozwala na określenie najważniejszych tematów dyskursu publicznego w tym okresie oraz na weryfikację wniosków dotyczących tzw. słów cyklicznych, formułowanych wcześniej (w latach 2015–2018) przez ich badaczy.

Periodyzacja doby najnowszych dziejów polszczyzny – współczesna sytuacja językowa w Polsce – polityka językowa – polityka naukowa – nowomowa – perswazja polityczna – historia językoznawstwa polskiego: Józef Mroziński – relacja wspomnieniowa jako zapis gwary ludowej – słowa cykliczne – pola leksykalno-semantyczne.

Red.